

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jana Dvořáka v právní věci žalobkyně: **Mgr. J. O.**, zast. Mgr. Zdeňkem Jelínkem, advokátem, se sídlem Praha 8, U Libeňského pivovaru 21, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o starobní důchod, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2005, č. j. 4 Cad 58/2005 – 16,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2005, č. j. 4 Cad 58/2005 – 16, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 20. 6. 2005, č. X, zamítla žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu pro nesplnění podmínek ustanovení § 34 odst. 2 z. č. 155/1995 Sb. v platném znění za použití § 56 odst. 1 písm. d) téhož zákona. V odůvodnění rozhodnutí citovala ustanovení § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. a uvedla dále, že výkonem výdělečné činnosti se rozumí faktický výkon takové činnosti, nikoliv pouhé trvání pracovního poměru, byť i s nárokem na náhradu mzdy. Konstatovala, že žalobkyně v době od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002, za kterou žádá zvýšení důchodu, výdělečnou činnost fakticky nevykonávala. Proto zvýšení procentní výměry starobního důchodu podle § 34 odst. 2 zákona nenáleží.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, v níž uvedla, že byla od roku 1996 do 31. 12. 2002 zaměstnána u Akademie muzických umění v Praze. Zaměstnavatel dal žalobkyni k 30. 6. 2000 výpověď, která byla z důvodu pracovní neschopnosti účinná

až k 10. 4. 2001. Žalobkyně podala žalobu o neplatnost výpovědi, přičemž rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 25. 7. 2001, sp. zn. 27 C 133/2000, potvrzeným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2002, sp. zn. 13 Co 507/2002, bylo určeno, že výpověď je neplatná. Poté zaměstnavatel žalobkyni vyplatil náhradu mzdy a dohodou ze dne 4. 6. 2003 rozvázal pracovní poměr se žalobkyní zpětně ke dni 31. 12. 2002. Z této náhrady mzdy zaměstnavatel strhl daň ze mzdy a sociální a zdravotní pojištění. Mezitím žalobkyně požádala o starobní důchod, který jí byl přiznán od 11. 4. 2001. Poté, co žalobkyně uspěla ve sporu o neplatnost výpovědi, rozhodla žalovaná, že žalobkyně v době od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 vykonávala pracovní činnost na dobu neurčitou, a je proto povinna důchod vrátit. Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalobu, ale Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 9. 2004, sp. zn. 2 Cad 43/2004, žalobu zamítl, když mj. uvedl, že žalobkyně vykonávala výdělečnou činnost na základě pracovněprávního vztahu sjednaného na dobu neurčitou. Žalobkyně pak dopisem ze dne 2. 12. 2004 požádala žalovanou o přepočítání důchodových dávek od 1. 1. 2003 s poukazem na to, že její pracovní poměr na dobu neurčitou skončil dnem 31. 12. 2002, nikoliv dnem 11. 4. 2001. Žalovaná rozhodnutím ze dne 31. 12. 2004 tuto žádost zamítla s odůvodněním, že žalobkyně v době od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 výdělečnou činnost nevykonávala a své rozhodnutí odůvodnila ustanovením § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. Na základě žaloby proti tomuto rozhodnutí Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 4. 2005 rozhodnutí žalované ze dne 31. 12. 2004 zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení a posouzení ustanovení ust. § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. v tom smyslu, zda žalobkyně splňuje podmínky pro zvýšení starobního důchodu po vzniku nároku za dobu od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002. Na to bylo vydáno nyní přezkoumávané rozhodnutí, které bylo odůvodněno tím, že žalobkyně v době od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 nevykonávala výdělečnou činnost fakticky.

Žalobkyně namítala, že žádné ustanovení zákona č. 155/1995 Sb. nemluví o nějakém faktickém výkonu výdělečné činnosti. Podle rozhodnutí soudu byla žalobkyně v kritické době v pracovním poměru k AMU a za tuto dobu jí byla vyplacena náhrada mzdy, z níž bylo strženo i pojistné na sociální zabezpečení. Starobní důchod, který v té době pobírala, musela vrátit. V této době neměla žalobkyně žádné pracovní volno, neomluvenou absenci, ani dočasnou pracovní neschopnost. Do práce nechodila proto, že jí byla dána výpověď. Navrhovala, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a žalovaná byla zavázána k úpravě výše starobního důchodu o částku, která odpovídá zvýšení procentní výměry důchodu podle § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. za dobu od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002.

Městský soud v Praze po provedeném jednání rozsudkem ze dne 26. 10. 2005, č. j. 4 Cad 58/2005 – 16, žalobu zamítl a rozhodl, že účastníkům se nepřiznává náhrada nákladů řízení. V odůvodnění rozhodnutí mj. uvedl, že mezi účastníky je nesporné, že žalobkyně v období od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 nepobírala žádný příjem z výdělečné činnosti. Podle názoru soudu bylo nutno vycházet z tohoto, že doba, po kterou trval pracovní poměr žalobkyně, nebyla dobou pojištění ve smyslu § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Soud dále uvedl, že námitka žalobkyně, že při rozhodování o nároku na starobní důchod za dobu od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 byla hodnocena jako osoba vykonávající výdělečnou činnost a nyní při posuzování jejího nároku na zvýšení starobního důchodu podle § 34 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, je hodnocena jako osoba, která výdělečnou činnost nevykonávala, není důvodná. Otázku výkonu výdělečné činnosti na základě pracovněprávního vztahu uzavřeného na dobu neurčitou hodnotil soud v jiném řízení, které bylo pravomocně ukončeno. Pro posouzení nároku na výplatu starobního důchodu byla hodnocena faktická existence pracovněprávního vztahu. V řízení o zvýšení procentní výměry starobního důchodu je třeba hodnotit faktický výkon výdělečné činnosti s ohledem na to,

že pro výpočet zvýšení starobního důchodu je třeba vycházet z výše dosažených příjmů pro stanovení vyměřovacího základu. Jak vyplývá z rozsudku, žalobkyně v rozhodném období nedosahovala příjmů, které by bylo možno započítat do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona (zákon č. 589/1992 Sb.). Soud poté dospěl k závěru, že žalovaná rozhodla v této věci na základě správně zjištěných skutečností a v souladu se zákonem. Námitky žalobkyně považoval za nedůvodné, a proto žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Proti tomuto rozsudku podala včas kasační stížnost žalobkyně (dále též jen „stěžovatelka“). Namítala, že výklad ustanovení § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. byl soudem proveden nesprávně. Dovolávala se toho, že jí nebyla vyplacena mzda v době, kdy probíhal soudní spor o neplatnost výpovědi, přičemž po právní moci rozsudku jí byla vyplacena náhrada mzdy. Poukazovala dále na to, že podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. se za dobu pojištění nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného, protože tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění. Namítala, že zákon neuvádí, že by bylo rozhodující, kdy byla mzda vyplacena, ale kdy byly příjmy dosaženy. Náhrada mzdy byla vyplacena za dobu od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002, a skutečnost, že byla vyplacena později není rozhodující. Kdyby tomu tak bylo, tak by na započtení doby zaměstnání neměli nárok ani pracovníci, kterým byla z jakýchkoliv důvodů, např. pro pracovní neschopnost zaměstnavatele, mzda vyplacena se zpožděním. Vyslovila názor, že v posledním rozsudku Městského soudu v Praze bylo citované ustanovení zákona vyloženo nesprávně ve prospěch žalované a v rozsudku uvedené důvody jsou nedostatečné. Navrhovala, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že z ustanovení § 34 odst. 2 zákona plyne, že zvýšení starobního důchodu náleží pouze za dobu, kdy pojištěnec vykonával výdělečnou činnost. Přitom musí jít o dobu, která je dobou pojištění ve smyslu ustanovení § 11 citovaného zákona. Podle odst. 2 tohoto ustanovení se za dobu pojištění u zaměstnanců v pracovním poměru nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění ani nepobíraly dávky nemocenského pojištění nahrazující ušlý příjem. Stěžovatelka v době od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 výdělečnou činnost nevykonávala, ačkoliv její pracovní poměr trval. Tato skutečnost je však nepodstatná. Pro zvýšení procentní výměry starobního důchodu lze hodnotit pouze dobu, kdy pojištěnec po vzniku nároku na tento důchod fakticky vykonával výdělečnou činnost, ze které dosahoval započitatelné příjmy. Tuto podmínku stěžovatelka nesplňovala, a proto jí nárok na zvýšení procentní výměry starobního důchodu za uvedenou dobu nevznikl. Pouhá existence trvání pracovního poměru je pro hodnocení doby pojištění nedostatečná. Konstatovala, že rozhodla v souladu se zákonem a kasační stížnost považuje za nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek uvedených v § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že ji stěžovatelka podávala z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle ustanovení § 103 odst. 1 lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené a) nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, d) nepřezkoumatelnosti spočívající

v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z obsahu dávkového spisu plyne, že stěžovatelka požádala o starobní důchod žádostí ze dne 14. 2. 2001. V žádosti uvedla, že žádá, aby jí byl starobní důchod přiznán od 11. 4. 2001 s tím, že výdělečnou činnost skončila dnem 30. 9. 2000. Z evidenčního listu důchodového pojištění ze dne 19. 2. 2001 plyne, že doba účasti na pojištění zde není uvedena. Jsou zde uvedeny záznamy z let 1996 – 2001 s tím, že podpůrčí doba končí 10. 4. 2001. Teprve z evidenčního listu důchodového pojištění ze dne 26. 4. 2004 plyne, že je vystaven na dobu od 1. 9. 1996 do 30. 9. 2000. Údaje v letech 2001, 2002 a 2003 jsou proškrtány a v kolonce roku 2003 je uveden vyměřovací základ 236 624 Kč. Z potvrzení o hlášení o zaměstnání poživatele starobního důchodu ze dne 13. 5. 2003 plyne, že stěžovatelka byla zaměstnána u A. P. od 1. 9. 1996 na dobu neurčitou s tím, že výpověď k 30. 9. 2000 byla určena jako neplatná. Podle dohody o rozvázání pracovního poměru uzavřené mezi žalobkyní a zaměstnavatelem dne 4. 6. 2003 skončila pracovní poměr ke dni 31. 12. 2002. Z přípisu zaměstnavatele ze dne 26. 4. 2004 vyplývá, že v červnu 2003 byla žalobkyni vyplacena náhrada mzdy v celkové částce 236 624 Kč hrubého. Z této částky bylo odvedeno pojistné na sociální a zdravotní pojištění a zálohy na daň. Podáním ze dne 2. 12. 2004 podala stěžovatelka žádost o přepočítání důchodových dávek od 1. 1. 2003. Ze spisové vložky vyplývá, že stěžovatelce byl přiznán starobní důchod podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., od 11. 4. 2001.

Nejvyšší správní soud dále vyžádal spisy, na které poukazovala stěžovatelka v žalobě. Ze spisu Městského soudu v Praze vedeného pod sp. zn. 2 Cad 43/2004 zjistil, že předmětem přezkumného soudního řízení bylo rozhodnutí žalované ze dne 22. 1. 2004, podle něhož byla stěžovatelka uznána povinnou vrátit přeplatek na starobním důchodu za dobu od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 v částce 136 677 Kč, a to podle § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. V odůvodnění rozhodnutí bylo mj. uvedeno, že přeplatek vznikl zaviněním stěžovatelky, neboť v této době vykonávala výdělečnou činnost na základě pracovního vztahu sjednaného na dobu neurčitou. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2004, č. j. 2 Cad 43/2004 – 16, který nabyl právní moci dne 15. 10. 2004, byla žaloba stěžovatelky zamítnuta a rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku je mj. uvedeno, že v době od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 vznikl přeplatek na starobním důchodu, neboť částku, která byla zaměstnavatelem žalobkyni vyplacena na základě dohody ze dne 4. 6. 2003, je nutno považovat za příjem žalobkyně z pracovního vztahu uzavřeného na dobu neurčitou. Dále soud uvedl, že žalobkyně nesplnila povinnost uvedenou v § 50 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., neboť neoznámila plátcům dávky, že je veden spor o neplatnost výpovědi. V tomto spise je založen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2002, č. j. 13 Co 507/2002 – 63, jímž byl potvrzen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 30. 4. 2002, č. j. 27 C 133/2000 – 47, jímž bylo určeno, že výpověď z pracovního poměru daná AMU v Praze stěžovatelce je neplatná.

Ze spisu Městského soudu v Praze vedeného pod sp. zn. 4 Cad 8/2005, bylo zjištěno, že rozsudkem ze dne 27. 4. 2005, č. j. 4 Cad 8/2005 – 19, bylo zrušeno rozhodnutí žalované ze dne 31. 12. 2004, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu podle § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. Městský soud považoval napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Podle § 118a zákona č. 582/1991 Sb. jestliže důchod byl vyplacen neprávem, nebo ve vyšší částce, než náležel, protože příjemce důchodu nesplnil některou jemu uloženou povinnost, přijal důchod nebo jeho část, ačkoliv musel s okolností předpokládat, že byl

vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo vědomě jinak způsobil, že důchod, nebo jeho část byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, má plátce důchodu vůči příjemci důchodu nárok na vrácení, popř. náhradu nesprávně vyplacené částky.

Podle § 37 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. výplata starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29, náleží osobám vykonávajícím výdělečnou činnost na základě pracovněprávního vztahu, jen pokud tento vztah byl sjednán na dobu určitou, nejdéle však na dobu jednoho roku, lze-li jej podle zvláštních právních předpisů na tuto dobu sjednat.

Podle § 34 odst 2 téhož zákona výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odst. 1 se zvyšuje pojištěnci, který po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní ani plný invalidní důchod, za každých 90 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 1,5 % výpočtového základu. Doba kratší než 90 kalendářních dnů, která nebyla zhodnocena podle předchozí věty jako doba pojištění, se přičte k době pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod, pokud se tak získá celý rok doby pojištění, a to v rozsahu potřebném pro toto přičtení; na žádost pojištěnce se doba uvedená ve větě první nezvýší podle věty první a přičte se k době pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod, a to v rozsahu uvedeném v žádosti pojištěnce. Za výkon výdělečné činnosti se pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu nepovažují doby pracovního volna bez náhrady příjmu a neomluvené nepřítomnosti v práci a doby dočasné pracovní neschopnosti (neschopnosti k službě) nebo pobírání dávek nemocenského pojištění (péče).

Z výše uvedených zjištění vyplývá, že žalovaná pro účely vrácení přeplatku na starobním důchodu dobu od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 považovala za dobu výkonu výdělečné činnosti na základě pracovně právního vztahu sjednaného na dobu neurčitou, zatímco pro účely zvýšení důchodu podle § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. byla tatáž doba žalovanou považována za dobu, v níž stěžovatelka fakticky výdělečnou činnosti nevykonávala.

Rovněž Městský soud v Praze se postavil na stanovisko, že dobu od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 nelze považovat za dobu pojištění podle § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., neboť žalobkyně v této době nepobírala žádný příjem z výdělečné činnosti. Tato doba proto podle názoru soudu nemohla být hodnocena jako výkon výdělečné činnosti ve smyslu § 34 odst. 2 citovaného zákona.

Nejvyšší správní soud s tímto posouzením nesouhlasí a má zato, že z hlediska zásad, na základě nichž je danou věc třeba posuzovat, je možno vycházet z nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 6. 2005, č. II. ÚS 348/04. V daném ústavním nálezu sice nebyla řešena stejná problematika jako v posuzované věci, ale byla posuzována otázka, zda bylo možné započítat částku náhrady mzdy, která byla stěžovateli vyplacena až v souvislosti se skončením řízení o neplatnost rozvázání pracovního poměru, tj. rozpočítat ji na jednotlivé měsíce a roky od okamžiku rozvázání pracovního poměru, a zvýšit tak roční vyměřovací základy za jednotlivé roky rozhodného období. Ústavní soud uvedl, že „z ústavního hlediska je podstatné, že stát obdržel, byť opožděně, v souvislosti s náhradou mzdy platby pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (což konstatují i oba soudy v odůvodnění svých rozsudků). Lze souhlasit s názorem stěžovatele, že by bylo absurdní a především nespravedlivé, aby se mu tento příjem v podobě vyplacené náhrady mzdy neprojevil v jeho osobním vyměřovacím základu pro výpočet starobního důchodu.

Důchodové pojištění je totiž založeno na principu obligatornosti dávek důchodového pojištění, který znamená, že při splnění stanovených podmínek vzniká na dávku důchodového pojištění právní nárok. Ústavní soud ve svém nálezu, sp. zn. Pl. ÚS 12/94 (Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, sv. 3, str. 123), konstatoval, že i v oblasti sociálního zabezpečení se při aplikaci pojistného jedná o právní institut pojištění, neboť odráží právní situaci, v níž občan přenáší své riziko za úplatu na jiný subjekt a tento subjekt toto riziko přejímá a je zavázán k určitým plněním. Z pojišťovacího vztahu, byť i veřejnoprávního, tedy vyplývá, že při splnění podmínek ze strany pojištěného odpovídá vzniklému právu na důchod povinnost druhé strany taková plnění v důchodovém pojištění poskytovat. Je nepřípustné, aby příslušné státní orgány pouze důsledně vyžadovaly plnění povinností ze strany občanů (v daném případě placení pojistného) a nedbaly přitom ochrany jejich zájmů. Systém sociálního pojištění by v případě přijetí platby za stěžovatele a jejího následného neuznání pro účely výpočtu výše důchodu připomínal princip mechanismu, označovaného jako perpetuum mobile druhého druhu. Výrazem takového postupu je přepjatý formalismus, jehož důsledkem je sofistikované zdůvodňování zjevné nespravedlnosti, což vede k porušení článku 36 Listiny (srov. dosud nepubl. nález, sp. zn. III. ÚS 188/04 ze dne 29. 9. 2004).“

Uvedený názor Ústavní soudu pak vyústil v závěr Nejvyššího správního soudu uvedený v rozsudku ze dne 17. 8. 2005, č. j. 5 Ads 60/2003 – 89, podle něhož „náhrada mzdy při neplatném rozvázání pracovního poměru podle § 61 odst. 1 zákoníku práce je příjmem započítatelným do vyměřovacího základu pojistného na sociální zabezpečení ve smyslu § 5 odst. 2 písm. a) zákona ČNR 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 118/2000 Sb. a zákona č. 492/2000 Sb., který lze rozpočítat na jednotlivé kalendářní měsíce po dobu neplatného rozvázání pracovního poměru. Doba účasti na důchodovém pojištění od neplatného skončení pracovního poměru je tak zároveň dobou pojištění podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění.

Přeneseme-li výše uvedené závěry na posuzovanou věc, nelze dospět k jinému závěru, než k tomu, že dobu od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002, tedy dobu od neplatného skončení pracovního poměru do jeho faktického skončení dohodou, je nutno považovat za dobu účasti na důchodovém pojištění a je tak zároveň dobou pojištění. Po uvedení tohoto závěru, z něhož ovšem žalovaná ani Městský soud v Praze nevycházely, pak bylo nutno zvažovat, zda tato doba pojištění je výkonem výdělečné činnosti ve smyslu § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.

Žalovaná i soud se v řízení o přeplatku na starobním důchodu postavily na stanovisko, že tato doba je výkonem výdělečné činnosti. Tento závěr vyplývá jednak z rozhodnutí žalované ze dne 22. 1. 2004 (o povinnosti vrátit přeplatek), v jehož odůvodnění je výslovně uvedeno, že stěžovatelka v době od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002 vykonávala výdělečnou činnost na základě pracovního vztahu sjednaného na dobu neurčitou. Takový závěr přejal i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 15. 9. 2004, č. j. 2 Cad 43/204 – 16.

Byla-li tedy doba od neplatného skončení pracovního poměru do jeho skončení dohodou hodnocena pro úvahu o povinnosti vrátit přeplatek na starobním důchodu jako výkon výdělečné činnosti, byť stěžovatelka fakticky žádnou činnost nevykonávala, pak nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu ospravedlnit takový výklad, že tatáž doba pro účely zvyšování důchodu podle § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. dobou výkonu výdělečné

činnosti není. Takový výklad ustanovení § 34 odst. 2 citovaného zákona, je právě závěrem, z něhož vyplývá přepjatý formalismus, jehož důsledkem je sofistickované zdůvodňování zřejmé nespravedlnosti, což vede k porušení čl. 36 Listiny.

Podle rozhodnutí prvorepublikového Nejvyššího správního soudu (Boh. A 4482/25) materiální právní moc rozhodnutí takového spočívá v tom, že rozhodnutím nastalo trvalé, tedy i úřad zavazující uspořádání právního poměru stěžovatelova právním aktem. Důsledek tento vyplývá z požadavku právní jistoty a ekonomického dovolávání se činnosti orgánu moci veřejné. Uspořádání to pak jest právní základnou i pro posuzování všech dalších vztahů.

Považovala-li tedy žalovaná v dříve vydaném pravomocném rozhodnutí ze dne 22. 1. 2004 dobu od neplatného skončení pracovního poměru do jeho skončení dohodou (tj. dobu od 11. 4. 2001 do 31. 12. 2002) pro účely posouzení povinnosti vrátit přeplatek na starobním důchodu za dobu výdělečné činnosti, byť stěžovatelka fakticky žádnou činnost nevykonávala, pak je povinna tutéž dobu hodnotit jako dobu výdělečné činnosti i pro účely zvyšování důchodu podle § 34 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. Pokud tak neučinila, postupovala v rozporu se zásadou právní jistoty vycházející z materiálního pojetí právní moci předchozího rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek na starobním důchodu.

Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí, což znamená, že Městský soud v Praze v dalším řízení zruší rozhodnutí žalované pro nezákonnost (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V novém rozhodnutí rozhodne Městský soud v Praze i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu

č. j. 4 Ads 56/2006 - 52

OPRAVNÉ

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Marií Turkovou v právní věci žalobkyně: **Mgr. J. O.**, zast. Mgr. Zdeňkem Jelínkem, advokátem, se sídlem Praha 8, U Libeňského pivovaru 21, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, ve věci kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2005, č. j. 4 Cad 58/2005 - 16,

t a k t o :

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2007, č. j. 4 Ads 56/2006 - 45, se ve výroku opravuje tak, že správně zní:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2005, č. j. 4 Cad 58/2005 - 16, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozsudkem Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti stěžovatelky proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 4 Cad 58/2005 - 16, ze dne 26. 10. 2005. Chybou v psaní byl při písemném vyhotovení rozsudku zdejšího soudu 30. 5. 2007, č. j. 4 Ads 56/2006 - 45, ve výroku ve výroku tohoto rozsudku nesprávně označen soud, který napadený rozsudek vydal.

Podle ustanovení § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

V projednávané věci je zřejmé, že Nejvyšší správní soud rozhodoval o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze, jak vyplývá ze záhlaví i odůvodnění opravovaného rozsudku. Nesprávné označení Krajský soud v Praze, obsažené pouze ve výroku rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, je tedy zjevnou chybou v psaní ve smyslu citovaného ustanovení.

Vzhledem k tomu, že předmětnou chybou byl dotčen výrok rozsudku, vydala předsedkyně senátu toto usnesení, kterým zjevnou chybu v psaní opravila.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. června 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu